

Innehållsförteckning

1 Dokument	1	Standarder för dokument	9
Förvara dokument – arkivera	1	Standard för kontorsdokument	9
Olika typer av dokument	1	Standard för handelsdokument	9
Dokument i ett historiskt sammanhang	1	Kontorsdokument – dokumenttyp/dokumentnamn	10
Elektroniska dokument och elektronisk publicering	2	Kallelse	10
Manus	2	Protokoll	10
Tidskrifter	3	Dagordning	10
Veckotidning	3	Enkät	10
Dagspress	3	Betyg	10
Korrektur	3	Remiss	10
Typografisk indelning av dokument	4	Grunduppgifter i dokument	11
Rubriker	4	Diarieföring	11
Avsnitt	4	Dokumentnamn/dokumenttyp	11
Kapitel	4	Utgivare	11
Stycke	4	Dokumentdatum	11
Berättarteknisk indelning av vetenskaplig rapport eller uppsats	4	Sidnummer och sidantal	12
Sammandrag	4	Dokumentbeteckning och referens	12
Inledning	4	Dokumentidentifikation	12
Resultat	4	Ärendemening	12
Diskussion	4	Kompletterings- och interimsuppgift	12
Sammanfattning	5	Fortsättningssidor och bilagor	12
Referenser	5	Brev	12
Källhänvisning för tryckta källor	5	Måttangivelser för dokumentytans indelning för högerställt brev enligt SS 03 43 21	12
Källhänvisning för information på Internet	5	Högerställt och vänsterställt brev	12
Adresser på www	5	Vanligt brev utan dokumentnamn	12
Toppdomäner och landsförkortningar	6	Säljbrev	12
Texttyper	6	Övningsuppgifter	13
Artikel	6	1.1	13
Recension	6	1.2 Mall för protokoll	14
Referat	6	1.3 Mall för kallelse	15
Litterära genrer – olika typer av dokument/texter	6	1.4 Korrekturtecken	16
Lyrik	6	2 Bildhantering	17
Epik	7	Användningsområden för text och bild i digital form ..	17
Drama	7	Digitalisering av bild	17
Essä	7	Digitalisering av text och föremål	17
Pamflett	7	Bildens användningsområde styr tillvägagångssättet ..	17
Flygblad	7	Slutprodukten	17
Poesi	7	Användningsområde	18
Prosa	7	Upplösning	18
Novell	7	Raster och rastertäthet	18
Roman	7	Papperskvalitet och ytbehandling	18
Biografi	7	Bestruket papper	18
Detektivroman	7	Obestruket papper	19
Vetenskapliga, tekniska och administrativa dokument	8	Tidningspapper	19
Manual/handbok/instruktionsbok	8	Bildinläsning	19
Avhandling	8	Skanna bilder	19
Uppsats	8	Digital fotografering	19
Utredning	8	Överföring av filmnegativ till cd-rom	19
Rapport	8	Filformat	19
Register	8	Bildfilsformat	20
Administrativt arbete	8	Bilder för tryck	20
Lagar och rättsregler	9	Bilder för webben	20
Sammanträdesteknik	9	Vektorbilder och pixeluppybyggda bilder	20
		Vektorbaserade bilder – linjegratik	20
		Bézierkurvor	21

Information och layout B – Innehållsförteckning

Bitmapsbilder – punktgrafik.....	21	Ändra storlek på en bild.....	34
Program för bildbehandling.....	21	Ändra storlek osymmetriskt.....	34
Bildbehandlingsåtgärder/begrepp.....	21	Återställa ursprunglig bildstorlek.....	35
Lager.....	21	Dialogrutan Formatera bildobjekt.....	35
Färgkanaler och alfakanaler.....	21	Ändra storlek på en bild proportionellt.....	35
Masker.....	22	Uppgifter i sidfoten i ensidiga dokument.....	35
Färghantering och färgmodell.....	22	ClipArt.....	36
Färger i tryck.....	22	Sök ClipArt.....	36
Färger på bildskärmen.....	22	Storleksförändra ClipArt-objekt.....	38
Färgmodell.....	22	Figursättning.....	38
Färgsystem.....	22	Infogat objekt.....	38
PMS-färger.....	23	Flytande objekt.....	38
Europaskalan.....	23	Flytta ett flytande objekt.....	38
Processfärg.....	23	Figursätta bild.....	39
CIE.....	23	Inställningar för figursättning.....	39
Spara bildfiler för olika ändamål.....	23	Bildtext.....	40
Optimera bilder.....	23	Skapa bildtext.....	40
Bildstorlek.....	23	Formatera bildtext.....	40
Tryckmetoder.....	24	Ta bort textruta.....	41
Offset tryck.....	24	Kantlinjer.....	41
Digitalt tryck.....	24	Beskrivningar.....	42
Xerografin.....	24	Figur- och tabellbeskrivningar.....	42
Reprografi.....	24	Lägg till eller uppdatera beskrivning till bild, figur eller tabell.....	42
Maskiner.....	24	Lägga in en numrerad beskrivning till bilder, figurer eller tabeller.....	42
RIP.....	24	Autobeskrivning.....	43
Utskriftsenheter.....	24	Använda automatiska beskrivningar till bilder, figurer eller tabeller.....	43
Tryckanpassning.....	24	Avaktivera autobeskrivning.....	44
Provtryck.....	25	Layout.....	44
Chromalinkopia.....	25	Ändra dokumentformat: sidorientering.....	44
Färgprov.....	25	Sidstorlek.....	45
Övningsuppgifter.....	25	Avsnitt.....	45
3 Diagram, layout och bildbehandling med Word.....	27	Spalter.....	45
Diagram med Microsoft Graph.....	27	Layout med flera spalter.....	45
Infoga tabell.....	27	Desktop publishing.....	46
Autoformat för tabeller.....	27	Åtgärder för dokumentets utformning.....	46
Graph-diagram från befintlig Word-tabell.....	27	Ingress.....	46
Graph-diagram.....	28	Formatmallar.....	47
Redigera Graph-diagram.....	28	Text- och avsnittsbrytningar.....	47
Diagramtyper.....	28	Ändra antalet spalter.....	47
Ändra utseende på ett diagram.....	29	Avsnittsbrytning.....	47
Layout och bildbehandling.....	29	Spaltbrytning.....	48
Ett företags brevpapper.....	29	Textraderna i spalterna ska linjera.....	49
Utskriftsformat.....	29	Avstånd före och efter stycken.....	49
Sidhuvud och sidfot.....	31	Ställa in avstånd före och efter stycken.....	49
Uppgifter i sidhuvudet i ensidiga dokument.....	31	Ändra en befintlig formatmall.....	49
Övningsfiler – logotyp/bildfil.....	31	Uppslagens grafiska utformning.....	50
Länka bildfil till dokument.....	32	Satsyta.....	51
Vyn förhandsgranska.....	32	Marginaler.....	51
Infoga bild i dokument.....	32	Ta bort spaltbrytning.....	52
Verktygsfältet Bildobjekt.....	33	Textflöde.....	52
Egenskaper för dokument och filer.....	33	Håll ihop stycken.....	52
Bildfiler.....	33	Håll ihop rader.....	52
Objekt, figurer och bilder.....	34	Kontroll av enstaka rader.....	52
Infogade och flytande objekt.....	34	Ändra spalters bredd och avstånd.....	53
Markera flera objekt.....	34	Spaltstickor.....	53
Fyllningshandtagen.....	34		
Markören.....	34		

Balansera spalter	54	Datum.....	70
Räkna ord.....	54	Uttryck	70
Läsbarhet och radlängd	54	Inleda brev	70
Övningsuppgifter	56	Avsluta brev	70
3.1 Artikel – ensidig.....	56	Övningsuppgifter	71
3.2 Artikel – flersidig, uppslag.....	58	4.1 Affärsbrev: Säljbrev – svenska	71
4 Uppgifter i affärsdokument.....	59	4.2 Affärsbrev: Säljbrev – engelska	72
Styrdokument	59	4.3 Privat brev: Meritförteckning – engelska.....	73
Svensk standard för dokumentutformning.....	59	4.4 Privat brev: Ansökningsbrev – engelska	74
Typdokument	59	5 Utforma affärsdokument med Word	75
Dokument i allmänhet	59	Högerställt brev – skapat med funktioner i Word.....	75
Handelsdokument: affärsbrev, inköpsorder och		Måttangivelser för dokumentytans indelning för	
fakturor.....	59	högerställt brev enligt SS 03 43 21	75
Dokument inom den privata sektorn.....	59	Placera text i höjdded.....	76
Dokument inom den offentliga sektorn	59	Placera text i sidled – tabblägen.....	76
Handelsdokument.....	60	Sidhuvud och sidfot	76
Anbudsbegäran.....	60	Infoga bild.....	77
Anbud (offert)	60	Skapa brevmall med tabell i Word för	
Accept	60	högerställt brev med överställd ledtext	77
Köpeanbud (motoffert/motbud).....	60	Överställd ledtext	77
Oren accept	60	Rita tabell.....	78
Ren accept.....	60	Dokumentmallar	79
Beställning/order	60	Skapa dokumentmall.....	79
Beställningserkännande/orderbekräftelse	62	Öppna dokument från befintlig mall	79
Faktura	62	Ändra en dokumentmall	79
Fakturaunderlag.....	62	Spara dokument som en dokumentmall.....	79
Följesedel	62	Använda dokumentmall	80
INVOICE-faktura.....	62	Infoga tabell.....	80
Reklamation	62	Redigera tabell	82
Betalningspåminnelse.....	62	Ta bort tabell.....	82
Facktermer	64	Konvertera text till tabell	82
Juridisk term.....	64	Sammanfoga celler och dela upp celler	
Upphandling.....	64	i ett dokument	83
Rättshandling.....	64	Lägg till fyllning i tabell.....	83
Avtal.....	64	Infoga rad.....	84
Köpeavtal	64	Infoga kolumn.....	84
Juridiskt bindande avtal.....	64	Ta bort celler.....	84
Handelstermer.....	64	Utföra additionsberäkningar	
Uppgifter i en faktura	64	på en numerisk lista i en tabell	85
Svenska och engelska fakturatermer	66	Sortera data	86
Internationella överenskommelser för brev.....	67	Sortera data i en tabell.....	87
Skrivregler.....	67	Lösenordsskydda ett dokument.....	88
Adressering av brev till utlandet	67	Ange lösenord för granskning	88
Brev till USA.....	67	Ange lösenord för att öppna.....	88
Brev till Storbritannien.....	67	Ta bort lösenordsskydd från ett dokument.....	88
Ett brev som inte är personligt utan till företaget ..	68	Enkätutformning	91
Ett brev som är personligt	68	Enkät för utskrift och skriftlig ifyllnad.....	91
Postnummer och postkoder	68	Punktlistor.....	91
Avsändarens adress	68	Fyllning	91
Landsbeteckningar	68	Flernivålista.....	91
Brev.....	69	Första nivå.....	91
Högerställt och vänsterställt brev	69	Redigera listans nivåer	92
Vanligt brev utan dokumentnamn	69	Nytt listtecken i flernivålistan	92
Säljbrev	69	Flytta ned text	92
Affärsbrev på engelska.....	69	Flytta upp text	92
Dokumentnamn på engelska.....	69	Kantlinjer	93
Uppgifter i brev och kuvert.....	70	Spalter	93
Namn.....	70	Textruta.....	93

Information och layout B – Innehållsförteckning

Enkät för digital distribution och ifyllnad med Word	93	Ändra diagramtyp	125
Formulär	93	Formatera text och celler i Excel	125
Dokumentmallar med formulärfält	93	Ändra utseende på text via verktygsfältet	125
Tabeller	94	Centrera, vänsterjustera och högerjustera	125
Sammanfoga celler i tabeller	94	Färger och mönster	126
Formulärfält	94	Teckenfärg	126
Verktygsfältet Formulär	94	Kantlinjer	126
Infoga en textruta	94	Funktionsguiden	127
Skydda ett formulär	95	MEDEL	127
Infoga en listruta	95	Talformat	128
Kryssruta	96	Arbeta med flera blad	129
Fältalternativ	96	Kopiera blad	129
Vanlig text	96	Ändra namn på kalkylblad	129
Aktuellt Datum	97	Lägga till kalkylblad i en arbetsbok	130
Nummer	97	Flytta kalkylblad	130
Listrutealternativ	97	Markera och ta bort blad	130
Skapa ett nytt dokument från ett formulär	99	Skriva in text på flera blad	131
Handelsdokument	99	Låsa fönsterrutor	131
Blankettytan för handelsdokument	100	Skapa en fakturamall	131
Dokumentytans indelning	101	Skapa formler i en mall	133
Faktura med Word	102	Dölj stödlinjer	134
Beställningsformulär med funktionen		Spara som mall	134
formulär för beräkning	105	Redigera befintlig mall	134
Textruta av typen beräkning	105	Skapa en ny arbetsbok från mall	135
Övningsuppgifter	108	Skapa formulär	135
5.1 Prislista	108	Kombinationsruta	135
5.2 Offert	109	Ändra storlek	136
5.3 Invoice – faktura på engelska	110	Flytta objekt	136
6 Kalkylering med Excel	111	Formatera kontroll	136
Arbetsytan i Excel	111	Rullningslist	137
Skapa en enkät	111	Gruppruta och Alternativknapp	138
Markören	113	Kryssruta	139
Skriva in text	113	Koppla funktioner till knappar	139
Trycka Retur	113	Funktionen Index	140
Använda Piltangenterna och Tabbtangenten	113	Funktionen OM	141
Bearbeta resultatet av en enkätundersökning	113	Kapslad funktion	141
Rader och kolumner	114	Dölja kolumn	143
Markera en rad eller kolumn	114	Dialogrutor	143
Markera flera rader och kolumner	114	Skapa en dialogruta	144
Infoga rader	114	Makro för dialogruta	145
Infoga kolumner	114	Koppla makro till knapp	146
Ändra radhöjd eller kolumnbredd med musen	114	Ekonomiska och statistiska funktioner	147
Klipp och klistra mellan Word och Excel	115	Användningsområde	147
Skärmbilden och dess delar	115	Ekonomiska funktioner	147
Koda enkät	116	Årsavskrivning	147
Formelfältet	116	Slutvärde	148
Autosumma	117	Betaling är negativt, sparande är positivt	149
Zooma	117	Amortering	149
Markera med musen	118	Funktionen RBETALNING	150
Ångra när du gör fel	118	Linjär avskrivning	150
Summering	119	Statistiska funktioner	151
Autofyll	119	Konfidensintervall	151
Funktioner	120	Standardavvikelse	152
Kopiera formler	120	Korrelationskoefficienten	152
Skapa ett diagram	120	Skriva ut och förhandsgranska	153
Ändra storlek på diagram	123	Anpassa utskriften	154
Flytta diagram	123	Utskriftsformat	154
Redigera diagram	124	Marginaler	154

Sidhuvud och sidfot.....	154	Redigera underdokument	173
Skriva ut en arbetsbok.....	155	Dokument med flera avsnitt	173
Skriva ut markerat område	156	Nytt avsnitt.....	174
Övningsuppgifter	157	Olika text i sidfoten för olika avsnitt.....	174
7 Rapportskrivning i Word.....	159	Olika text i sidfoten på alla sidor	174
Disposition	159	Redigera samlingsdokument	175
Skapa en mall från befintligt dokument för		Sidhantering.....	175
rapportskrivning	159	Redigera samlingsdokument och underdokument....	175
Lägg till formatmallar.....	160	Öppna och stänga ett underdokument i ett	
Automatisk numrering av rubriker	161	samlingsdokument.....	175
Flytta ned en rubrik	162	Skapa ett underdokument inom ett	
Flytta upp en rubrik.....	162	huvuddokument.....	175
Skapa en rapport	162	Koppla underdokument.....	176
Dokumentmallar.....	162	Dela underdokument	176
Mallar.....	162	Gör om ett underdokument till en del av ett	
Skapa en ny dokumentmall.....	162	samlingsdokument.....	176
Utskriftsformat	163	Flytta underdokument – dra och släpp i	
Särskilt sidhuvud eller särskild sidfot för		dispositionsläget.....	176
olika udda respektive jämna sidor i		Ta bort underdokument.....	176
ett dubbelsidigt dokument	163	Innehållsförteckning	176
Olika udda och jämna sidor.....	163	Skapa innehållsförteckning automatiskt.....	176
Annorlunda förstasida i ett flersidigt dokument ...	163	Hyperlänkar.....	177
Skapa mallsidor.....	163	Växla mellan fältkoder och fältresultat	177
Montera text i platshållare.....	164	Uppdatera innehållsförteckning	177
Figurer.....	164	Ändra format i befintlig innehållsförteckning	178
Texttrutor	165	Index	178
Ramar	165	Indexpost.....	178
Mallhanteraren	167	Skapa indexpost	178
Kopiera formatmallar från ett		Samtidig redigering av indexpost.....	179
dokument till en mall.....	167	Fältkoder.....	180
Kopierade formatmallar	168	Redigera fältkodspost.....	180
Ta bort en formatmall.....	168	Ändra indexformat	181
Kopiera en formatmall från en		Infoga fältkod.....	181
dokumentmall till ett dokument.....	168	Uppdatera fältkodspost	181
Montera text.....	169	Fotnoter och slutkommentarer	181
Infoga fil.....	169	Skapa fotnoter och slutkommentarer.....	181
Klippa och klistra in text mellan dokument.....	169	Redigera existerande fotnoter/ slutkommentarer.	182
Samlingsdokument.....	171	Ändra fotnoter/slutkommentarer	183
Skapa ett samlingsdokument	171	Konvertera fotnoter till slutkommentarer	183
Filnamn och kapitelinnehåll	171	Ta bort fotnoter och slutkommentarer.....	184
Spara dokumentet som ett samlingsdokument.....	171	Autotext	185
Lägg till underdokument inom		Infoga och ta bort autotext	185
ett huvuddokument	171	Fält.....	185
Infoga befintligt Word-dokument som		Uppdatera fält	186
underdokument i samlingsdokument	171	Visa och dölja fält	186
Visa dokument i samlingsdokumentläge	172	Uppdatera fält manuellt.....	186
Låsa/låsa upp underdokument	172	Datum och tid.....	186
Visa dokument i dispositionsläget.....	172	Uppdatera fält automatiskt	186
Länkarna i dispositionsläget.....	172	Dokumentinformation	187
Visa dokument i utskriftslayoutläge	172	Övningsuppgifter	188
Avsnittsformat.....	172	7.1 Broschyr (sida 1).....	188
Skapa avsnitt i ett dokument med		7.2 Broschyr (sida 2)	189
stycke brytningar	173	7.3 Broschyr (sida 3).....	190
Ta bort avsnittsbrytning i ett dokument.....	173	7.4 Broschyr (sida 4).....	191

8 Interaktiv affärspresentation med PowerPoint.....	193
Planera en presentation med ljud.....	193
Skapa bildspelspresentation.....	193
Bakgrund.....	193
Textruta.....	194
Lägga till bilder i en presentation.....	194
Bildbakgrunder.....	194
Organisationsschema.....	197
Hyperlänkar.....	197
Bildspel.....	199
Köra ett bildspel.....	199
Avsluta bildspel.....	199
Interaktivt bildspel/affärspresentation.....	199
Animationer och ljud.....	199
Animera text och objekt i en presentation och lägg till ljud.....	199
Bildövergång.....	201
Sortera bilder.....	201
Ljud.....	201
Spela in ljud med mikrofon.....	202
Infoga ljudklipp.....	203
Infoga film.....	203
Animera ett ljud- eller filmobjekt.....	204
Köra en presentation.....	204
Anteckna/rita under visning av bildspel.....	204
Övningsuppgifter.....	205
9 Samarbeta om dokument.....	207
Utbyte mellan Office-programmen.....	207
Skapa ett inbäddat objekt med befintlig information.....	207
Infoga ett nytt tomt kalkylblad.....	207
Gemensamma funktioner i Office-programmen.....	208
Funktionen Dra och släpp.....	208
Kopiera text med musen.....	208
Flytta text med musen (klippa ut).....	208
Sök och ersätt, rättstavning, utskrift.....	209
Lösenordsskydda ett Word-dokument.....	209
Ange lösenord för granskning.....	209
Ta bort lösenordskydd från ett dokument.....	209
Utbyta dokument.....	210
Granska Word-dokument.....	210
Verktygsfältet Granska.....	210
Infoga kommentarer.....	210
Visa kommentarer.....	210
Redigera kommentar.....	210
Dölja kommentar.....	211
Ta bort kommentar.....	211
Spåra ändringar.....	211
Granska ändringar i ett dokument.....	211
Skydda mot kommentarer och spårade ändringar.....	211
Granska arbetsböcker i Excel.....	211
Egenskaper för arbetsbok.....	211
Skapa en delad arbetsbok.....	212
Återställa en delad arbetsbok.....	213
Adobe Acrobat.....	214
Adobe Acrobat.....	214
Redigera pdf-dokument.....	214
Digitala signaturer.....	214
Kommentarer från andra.....	214
Säkerhetsfunktionen.....	214
10 Säkerhet.....	215
Säkerhetsaspekter i samband med produktion och publicering av material.....	215
Att söka information.....	215
Granska och ange källor.....	215
Etiska regler i samband med produktion och publicering.....	215
Nätetikett.....	216
Radio, TV och press.....	216
Svenska universitet och högskolor.....	216
Elektroniska konferenser.....	216
Åtgärder vid misstänkt brottslighet.....	217
Internet.....	217
Press.....	217
Lagar i samband med produktion och publicering....	217
Upphovsrätt.....	217
Ansvarig utgivare.....	218
Lagar.....	218
Datorsäkerhet.....	219
Inkommande och utgående information från datorn.....	219
Virus.....	219
Trojan.....	219
Mask.....	219
Säkerhetsinställningar på datorn.....	219
Internetanvändning.....	220
E-post.....	220
Antivirusprogram.....	220
Brandvägg.....	221
Näthandel.....	221
Övningsuppgifter.....	222
Sakregister.....	223